

Tornai József

Elveszítetted mindened

*Elveszítetted mindened,
ha a barátod nem fáj neked,
a legelőkelőbb szállodában is
zsebedben volt, csattant a kés,
az elmaradhatatlan paraszti bicska,
nem indultál nélküle útra,
akármelyik világ-ismert helyen,
Lisszabonban vagy Helsinkiben,
New Yorkban, Rio de Janeiróban,
vagy a szomszéd, egyszerű boltban
vetted azt az emléket, az otthonit,
bekaptál ebédet, sietős reggelit,
kéznél legyen a múlt, a gyerekkor
vidéke, repülőgép,
induló vonat, valahol
az Alföldön, nézzük. Ötven év:
fehér ing, fekete, bodor
haj. Akkor láttalak először,
szemembe villámló szemed
a halomban álló kéziratok felett.*

*Elveszítetted mindened,
ha a barátod nem fáj neked,
a sokszor elmondott történetek,
beszélgetések, a veres fenevadon ülő asszonyok,
velük álltad a legtöbb ostromot,
és ha meg kellett írni, mondani,
hogyan illene ma
Magyarországnak ragyognia,
te lettél az új Petőfi, a
szóból-tettből szótt szomjúság, a szakadék
hal-szája, folyók sámán-tükrén az Emese-kép,
mely csak a miénk.*

*Elveszítetted mindened,
ha a barátod nem fáj neked,
nem hiányzik az idő kapufáján csattanó*

ököl, gondolat, testvér-nevetés:
s tréfás, komor, ritka káromkodásod is.
És most? Mikor már évtizedek
sodortak el ujjongást, lemondást, szerepet?
Ugyanaz az ország ez nélküled?
Egy korom-szárnyas madár szállt ma el
ágyam fölött, félig-hunyt, nagy
Ady-szemeivel.
Elbújt barátom, miért hagytam,
hogy mindent elajándékozz,
amit a mi történelmünk
szült és szólt,
míg már nincs semmid,
és csak sír a föld alattam?
Elvesztetted mindened,
ha a barátod nem fáj neked.

Egy a születés, a nemlét

Jaj, fény-szilánk menyasszonyom,
ne hagyj soká tébolyodnom,
álljunk végül a Nap elé,
lehelessük végül egymásé.

Nem bánom, ha ma vagy holnap
szerelemmé is csókollak,
együtt leszünk halál nélkül,
mint madár reggelnek örül.

Egy az ember és a párja,
szabad már, úgy van bezárva,
mert aki tudja, mi várja,
az a végső ragyogása.

Égi madár, kicsi madár,
szárnyad tűnő csillagsugár,
mégis fától fáig dalol,
így száll el a terhe alól.

Búcsúmat naponta áldom,
táncolunk a lakodalmon,
egy a születés, a nemlét,
köszönöm öled kegyelmét.

Egészség-párnán

*Csak a szemüvegem törtem volna el,
de a karomat törtem el,
diktálva írom a versem,
félholdaknál nincs kegyelmem.*

*Se figyelem, csekély részvét,
út szélén heverek ismét,
kérem a rózsád, hogy döntsön
szirma közé, míg gyötrődöm.*

*Kínoz a föld, kínoz eső,
nem én vagyok a legelső,
ki ráfizet nagy kedvére,
fájdalom szerelmi bére.*

*Van, aki csak alig szenved,
s máris elhagyja a vermet,
hova jobbik sorsa dobta,
néha talán kamatozva.*

*Haj, törött csont, eltört évek,
kapaszkodnék már belétek,
emberek, kik ki is húztok,
egészség-párnán gyógyulok.*

Levél a megválaszolhatatlan kérdésekről

*András, barátom,
mennyi álom
szakadt szét, lett csúnya rongy,
még csak nem is kérdezték tőlem,
mit akarok,
ha már születvén,
megyek a földön, felhőn,
sorsom nem ismerem.*

*Ti tudjátok,
kik egyszer voltatok már fehér táltoslovak,*

*mire jó a kockajáték,
az északnyugati szél,
és a nő meg a férfi hogy szalad
a hullámok után,
a tengelicék után.*

*Mondanám, hova tartunk,
ha be akarnálak csapni,
és a Nagy Üldözött hamis nyomokra
terelgethetném.
De nincs ilyen hatalmam,
nincs ilyen hatalom,
András, barátom,
mennyi álom
szakadt szét, lett csúnya rongy,
és ha már megszületvén,
vagy újra megtestesülve,
se tudom, András, barátom,
mit akarok.*